

3. Συνάρτηση 1 – 1. Αντίστροφη συνάρτηση

- Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με την ένδειξη Σ (σωστό) ή Λ (λάθος).
  - Έστω ότι η συνάρτηση $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ είναι 1 – 1. Για κάθε $y \in f(A)$ η εξίσωση $f(x) = y$ έχει ακριβώς μία λύση.
  - Αν μια συνάρτηση f είναι άρτια τότε δεν είναι 1 – 1.
  - Αν η συνάρτηση $f : A \rightarrow \mathbb{R}$ είναι 1 – 1 τότε $f(f^{-1}(x)) = x$ για κάθε $x \in A$.
  - Αν η συνάρτηση f είναι 1 – 1 τότε οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f και f^{-1} είναι συμμετρικές ως προς την ευθεία $y = x$.
  - Αν η συνάρτηση f είναι γνησίως μονότονη σε ένα διάστημα Δ , τότε είναι 1 – 1 στο Δ .
  - Αν η συνάρτηση f είναι 1 – 1 σε ένα διάστημα Δ , τότε είναι γνησίως μονότονη στο Δ .
- Να βρείτε ποιες από τις παρακάτω συναρτήσεις είναι 1 – 1.
(α) $f(x) = \frac{e^x}{e^x - 1}$,   (β) $f(x) = x^2 + 2x$,   (γ) $f(x) = e^x + x$,   (δ) $f(x) = x^2(x-1)^3 + 4$
- Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα $f(f(x)) = f(x) + 2x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1 – 1 και να υπολογίσετε το $f(0)$.
- Έστω οι συναρτήσεις f, g με πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$. Δίνεται ότι η συνάρτηση της σύνθεσης $f \circ g$ είναι 1 – 1. Να αποδείξετε ότι η g είναι 1 – 1. (2002)
- Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοιες ώστε $(f(x))^2 + (f(1-x))^2 = g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η γραφική παράσταση της g διέρχεται από το $A(1,0)$ να αποδείξετε ότι η f δεν είναι 1 – 1.
- Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι η f είναι 1 – 1 αν και μόνο αν η $f \circ f$ είναι 1 – 1.
- Για κάθε μια από τις παρακάτω συναρτήσεις να αποδείξετε ότι είναι 1 – 1 και να ορίσετε την αντίστροφή της:
(α) $f(x) = \frac{e^x}{1+e^x}$,   (β) $f(x) = \ln \frac{e^x - 1}{e^x + 1}$,   (γ) $f(x) = x|x|$.
(δ) $f(x) = x^3$,   (ε) $f(x) = x^2 - 4x + 5, x \geq 2$.   (στ) $f(x) = \frac{2x}{\sqrt{x^2 + 3}}$.
- Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f^3(x) + 2f(x) - x = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
(α) Να αποδείξετε ότι υπάρχει η f^{-1} και να βρείτε τον τύπο της.
(β) Αν $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$ να λύσετε την εξίσωση $f(x+10) = x$.
- Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \ln x + e^x + x - e, x > 0$.
(α) Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.
(β) Να λύσετε την εξίσωση $f^{-1}(x) = x$.
(γ) Να λύσετε την ανίσωση $\frac{1}{2} \ln x + e^{\sqrt{x}} + \sqrt{x} - e < 1 + e^e$.

10. Αν η συνάρτηση f είναι ορισμένη και γνησίως αύξουσα σε ένα διάστημα Δ , να αποδείξετε ότι η f^{-1} είναι επίσης γνησίως αύξουσα στο $f(\Delta)$.
11. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = e^{2x} + x - 2$, $x \in \mathbb{R}$. Δίνεται ότι $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$.
- (α) Να αποδείξετε ότι η f είναι 1-1.
(β) Να λύσετε την εξίσωση $f^{-1}(x) = 0$ και την ανίσωση $f^{-1}(x) > 1$.
(γ) Να υπολογίσετε το $f^{-1}(e^4)$.
(δ) Να λύσετε την εξίσωση $f(f^{-1}(x - e^4) - 2) = -1$.
12. Δίνεται η γνησίως φθίνουσα συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Έστω g μια συνάρτηση για την οποία ισχύει $g(x) = f(x) - f(e^{1-x})$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- (α) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι 1-1.
(β) Να βρείτε τις ρίζες και το πρόσημο της συνάρτησης g .
(γ) Να αποδείξετε ότι $g(f^{-1}(0)) + f(e^{1-f^{-1}(0)}) = 0$.
13. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(f(x)) = x + 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- (α) Να αποδείξετε ότι η f είναι 1 - 1.
(β) Να αποδείξετε ότι $f(x) - f^{-1}(x) = 2$ για κάθε $x \in f(\mathbb{R})$.
(γ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = x$ είναι αδύνατη.
14. Δίνεται η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(xy) = f(x) + f(y)$ για κάθε $x, y \in (0, +\infty)$.
- (α) Να βρείτε το $f(1)$.
(β) Να αποδείξετε ότι $f\left(\frac{x}{y}\right) = f(x) - f(y)$ για κάθε $x, y \in (0, +\infty)$.
(γ) Αν η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα να αποδείξετε ότι η f είναι 1 - 1.
15. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(f(x)) = x + f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- (α) Να αποδείξετε ότι υπάρχει η αντίστροφη της f .
(β) Να βρείτε το $f(0)$.
(γ) Αν το σύνολο τιμών της f είναι το $\mathbb{R}$ να αποδείξετε ότι:
i. $f(x) = x + f^{-1}(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
ii. $f(f(x) - x) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
16. Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \sqrt{x+1} - \sqrt{x}$, για κάθε $x \geq 0$.
- (α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x+1} + \sqrt{x}}$, για κάθε $x \geq 0$.
(β) Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να ορίσετε την f^{-1} .
(γ) Να λύσετε την εξίσωση $(\sqrt{x+1} - \sqrt{x})(\sqrt{x^3+x-7} + \sqrt{x^3+x-8}) = 1$.
(δ) Να λύσετε την ανίσωση $\sqrt{x^2+1} - |x| > \sqrt{2} - 1$.